

W dniu 21 marca 2017 r. senacka Komisja Praw Człowieka, Praworządności i Petycji rozpatrywała propozycje RPO dotyczące zmiany regulacji przestępstwa zniesławienia (art. 212 Kodeksu karnego). Po dyskusji Komisja zdecydowała nie podejmować dalszych prac nad inicjatywą Rzecznika.

We wrześniu 2016 r. RPO skierował pismo do Ministra Sprawiedliwości, zwracając uwagę na liczne kontrowersje związane z art. 212 kk oraz przedstawiając zarys propozycji szeregu zmian legislacyjnych. Rzecznik zaproponował usunięcie z porządku prawnego przestępstwa zniesławienia w aktualnym kształcie, przy jednoczesnym przywróceniu przestępstwa oszczerstwa, obecnego w Kodeksie karnym z 1969 r. (poprzedzającym obecny Kodeks). Zgodnie z ówczesnym art. 178, przestępstwo oszczerstwa polegało na „celowym, złośliwym podnoszeniu i rozpowszechnianiu zarzutów wobec osoby, grupy osób lub instytucji”. Rzecznik zaleca jednocześnie, by przestępstwo to nie było zagrożone sankcją pozbawienia wolności.

Rzecznik zaproponował ponadto wprowadzenie zmian w ustawodawstwie, które miałyby na celu uczynienie z środków cywilnoprawnych rzeczywistej alternatywy dla sięgania po art. 212 kk, tj. obniżenie kosztów powództwa o ochronę dóbr osobistych oraz wprowadzenie instytucji tzw. ślepego pozwu (który wskazuje przedmiot naruszenia dóbr osobistych, przy przerzuceniu na sąd konieczności ustalenia sprawcy naruszenia). Odnotowując, że w praktyce art. 212 kk bywa również wykorzystywany w sprawach tzw. mowy nienawiści, w przypadku gdy wypowiedź nie wypełnia znamion wskazanych w art. 256 i 257 kk, Rzecznik zaproponował rozszerzenie granic odpowiedzialności na gruncie wskazanych przypisów.

Większość członków Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji nie podzieliła zastrzeżeń RPO, przychylając się do pozostawienia art. 212 kk w obecnym kształcie. W toku dyskusji wyrażono m.in. pogląd, że mechanizmy cywilnoprawne nie są wystarczającymi środkami ochrony reputacji, ponieważ występują problemy z egzekucją orzeczeń w postępowaniu cywilnym.

Na posiedzeniu Komisji obecny był również przedstawiciel HFPC, Konrad Siemaszko.

Z propozycjami RPO można zapoznać się [tutaj](#) i [tutaj](#) .